

MAGYAR KURIR

Bétsből, Keddén, December 7-dikén 1819.

Frantzia Ország.

A' Frantzia újságok, azolta, hogy a' Ministériumban történt változások kihirdettettek, tele vagynak Liberális, Ultra, és Ministeriális, avvagy a' Ministerium' kedveszerént való okoskodásokkal. A' nagyon Liberális írók titkolódás nélkül jelentik, hogy ők nintsenek megelégedve ezen változásokkal. A' *Constitutionel* azt erőssíti, hogy a' Börse háznál nem his felindulást okozott ezen Ministeri változások' híre; a' *Minerva* többre kibotsátkozván azt mondja, hogy a' közönség megijedett. Kétség kívül a' Liberális és nem az Ultra gondolkodású közönséget érti, mivelhogy az Ultrák' írója a' *Quotidienne*, telyes megelégedést nyilatkoztat, a' Pasquier, Latour-Maubourg, és Roy Ministerekké lett neveztetéseikért, tsak azt nem szivellheti, hogy Gróf Decazes a' Ministeri Tanáts' Elölülőjévé neveztetett, mivelhogy már így egészszen lehetlenné lett az, hogy ő, vagy Herczeg Talleyrándal vagy pedig Herczeg Richelieuvel barátságára léphessen: — “

„Azt, így szoll ezen Ultra-író, hogy valamelyik ezen Herczegek közzül a' Ministeriumba beléphessen, tsak Gróf Decazesnek onnét való kiesése tselekedhetné. Amannak az Anglus, a' másiknak az Orosz részszel való tartást vetik szemire. Hát Decazes Ur, valyon mellyikkel való tartást fogja választani? Most ő már Ur; most már semmivel nem

mentheti magát, ha a' dolgok még se' úgy fognak folyni, mint kellene. Portál Ur békességes természetü ember; Pasquier Ur az ő régi bámulója; Roy Ur oly nagyon belé merül a' Ministeri munkába, hogy a' közönséges politikai dolgok eszibe se' juthatnak; Deserre Ur az, a' ki beillik az Orálószekbe, 's ez eszibe is jut néki olykorolykor; arról se' szokott egészszen elfelejtkezni, hogy ő a' Princz Conde' armádájánál katonáskodott. Az ilyen emlékezetek nem engedik-meg az embernek, hogy mindenkor szenvedőleg viselje magát. Párisból Kurir küldtetett Londonba, hogy Latour-Maubourg Urnak az ő Ministerré lett neveztetéséről való hírt megvigye; nem ő fog az utolsó lenni, a' ki ezen híren bámulni fog. Őtet Londonból, telyes reménséggel várják Párisba a' Royalisták. Ő, betsület szerető ember, 's a' Királyi Familiának hűséges pártfogója, 's nem az ő hibája leszen, ha a' rosszakat, mellyeket az előtte volt Minister tett, egyszeriben meg nem orvosolhatja. Röviden szollván, Pasquier Ur jobb mint Desolles Ur, Roy Ur jobb mint Louis Ur, Latour-Maubourg Ur véghetetlenül jobb mint Gouvion-Sant-Cyr Ur, de még se' leszsz mind ezeknek is valamely nyomos resultatuma, ha tsak az 1820 béli Decazes Ur jobb nem leszen mint az 1819-béli Decazes Ur volt.“

Felhordván a' Bavariai Közönséges Ujság a' Párisi Ujságokból ezen Liberális és Ultra vélekedéseket, azután még

hosszasabban leírja azt is, hogy a' Ministeri irók miképpen közlik a' vágást a' két *extremumok* között: — “

„Ezen Ministeri változások által, így szoll a' *Monitör*, minden bizontalankodás elhárítotték. A' közönség' ítélete feljebb emelkedik mind azoknak a' részrehajlásoknak ítéleténél, mellyek magokat annak organumának vélik lenni. A' rend' barátjai, a' kik néhány hónapoktól fogva az elméknek egymással ellenkező hánykodásaikat, a' legnyakaskodóbb reménségeknek magasan való repülését, 's a' Státus' hajójának a' körülette feltoronyozódó szirtek között való evezését figyelmetesen szemlélték, kénytelenek megvallani, hogy Frantzia Ország valaha valamely jóltévőbb Országló páltza alatt nagyobb szabadságban soha se' élt, mint most, hanem részéről a' Királyi thrónus is azolta, hogy a' Monárkhia fenn áll, soha nagyobb maga'elfelejtésével mind azoknak a' sebeknek meggyógyítására, mellyek a' Frantzia nemzeten kívül minden másoknál begyógyítottóhatatlanok lettek volna, magát el nem szánta. A' közönség' ítélete, melly egyedül az, a' mire az Országlószéknek figyelmeznik kell, 's egyedül az, a' mihez neki folyamodni kell, ezen tekintetben se' tsalá - meg magát; nem lehet neki elfelejtkezni emez emlékezetreméltó *maximáról*, mellyet a' mi mi Constitúciónk' előszavai így fejeznek ki: — “

„A' tapasztalás által megtanittatván meggyőzöttek a' Frantziák affelől, hogy a' Státus' intézeteinek tsak a' Fő Országló Hatalom költsönözheti oda (vagy adhatja - meg neki) azt az erőt, állandóságot, és felséges méltóságot, a' mellyel maga felruházta van. A' Constitúciók tehát mind addig állandósággal birhatnak míg a' bölts Királyok magokat népeik' kívánságaikhoz tsatolják: ellenben,

ha a' hatalmaskodás az Országlószéknek gyengeségétől áldozatokat tsikor-ki, így a' közönséges szabadság nem kevesebbé veszedelmeztetik, mint maga a' thrónus.“

„Ha a' határok közzé nam szorított Uralkodásról egy atyai kegyes országlásra való által-lépéskor, 's a' mi országunkon feküdt sok szerentsétlenségeknek öszszetsapkodása között, a' mi Státusunk' tsak most tsirázó intézeteinek kifejtődése, itt amott rendetlen púpokat termett is, azonban mind ezek mellett is, azok, kiket külömben ezen rendtelenségek megijeszthetnének, bizodalmat találhatnak az Országlószéknek bátorságos útakon való járásában, a' melly ezeket a' tévelygéseket tsendes indulattal 's oly érzékenységgel szemlélte, a' milyent tölle az ő kötelességei kívántak. Azon eddig volt bizontalankodásnak, hogy mitsoda eszközök által lehessen a' mi legbetsesebb jusainkat bátorságossá tenni, már valahára meg kelle szünni. Király ő Felsége a' maga Ministeriumának új öszszerkesztetése által kijelenté, hogy változhatatlan akarátja a' légyen, hogy a' thronus és a' szabadság között elmulhatatlanul szükséges Szövetségnek fenn kellessék tartatni. A' Státusnak azon tiszteletre méltó és hüséges emberei helyébe, a' kik célzássaikra nézve egygyesek, hanem némelly politikai kinézésekre nézve a' Ministeri Tanátsban talám nem meg egygyező gondolkodásuak valának, oly emberek léptek, a' kik egészszen egyforma hüséggel és hajlandósággal bírván, a' thronus mellett éppen úgy, mint a' szabadság mellett, mindenkor tsak a' meggyőződés szavait fogják hallattatni. Akár kik legyenek tehát azon Ministerek, kiket ő Felsége arra a' tiszteletre hívott, vagy abban megtartott, hogy Tanátsban üljenek, meg fogják ezen bizodalmat ez után is az által érdemleni, hogy

magokat a' szabadságnak megerősítetté-
sére nézve, a' Király' gondolkodásával el-
tökélt módon és egész egyenességgel
összszetsatolják." — Szavait azzal a' meg-
hívással rekeszti-be a' Monitör, hogy a'
Ministerek mindegyik részrehajlás' lelkét,
örökre, kiváltképpen pedig a' kamarák-
nak nem soká elkezdődő üléseik alatt,
tegyék-le."

* * *

Azólt, hogy Frantzia Ország a' ma-
ga mostani állapotjára vissza tétetett,
semmi se okozott annak országlásában
több hánykodást, mint a' Követek' ka-
marája' tagjai' választatását illető tör-
vény; főbbképpen most is az okozta a' há-
rom Ministereknek a' Király' Tanácsából
való kilépését. Értelmesen elő adja ezt
a' Bavariai Közönséges Ujságnak egy Pá-
risi levelezője, 's minthogy ugyan ezen
törvény a' két kamaráknak mostani ülés-
seikben is, egygyik fog a' főhb vetekedé-
seknek tárgyai között lenni: tehát a'
mi figyelmetességünket is nagyon meg-
érdemli az említett levelezőnek itt kö-
vetkező tudósítása: —

„Páris Nov. 21-dikén. A' Választási törvény, úgy mond, minden tekintetben a' mi legfontosabb Organicus Törvényünk, nem csak azért, hogy ennek a' Követeink' kamarájához, 's ez által Országlószékünkhöz is nagy befolyása van, hanem azért a' nagy *crisisért* is kiváltképpen, mellyet minden változtatás vagy módosítás, a' melly ezen törvényen tétetik, maga után von. Frantzia Ország-
nak mostani egész organizáltatása a' Választási törvényen fekszik. Meggyőzöt-
tetve vagynak effelől minden részek, 's ezért mozognak oly nagyon mind annyiszor, valahányszor ezen törvény szóban forog. Láttuk ezt 1816-nak tavaszán, midőn Minister Vaublanc az akkori tsupa Royalista kamaráknak egy törvényt

ezen Választási munka eránt elejikke terjesztett, de a' mellyet a' követek' kamarája nagyon megváltoztatván, ezért azt a' Pair-kamara egészszen visszavetette. Láttuk hasonlóképpen 1817-ben, midőn az akkori Minister Lainé a' még most is fennálló Választási törvényt a' kamarák' elejébe terjesztvén, az ott felettébb nagy vetekedéseket okozott, 's végre is csak nagyon kevés veksok' többsége által erősített-meg. Láttuk 1818-ban, midőn ugyan azon Lainé, a' ki ezen törvénynek első szerzője volt, annak több tekintetekre nézve való megváltoztatását a' Királyi Tanácsban jóvallván, az által a' Ministerek közt meghasonlást okozott, melynek következése a' lett, hogy nem csak ő maga, hanem mind azok a' Ministerek, kik a' Választási törvénynek megváltoztatásában véle egygyetértettek, t. i. Richelieu, Molé, Pasquier, és Roy, a' Királyi Tanácsból egyszerre azonnal kiléptek, Decazes és Sant-Cyr ellenben győzedelmeskedtek, 's magok mellé oly Minister-társakat kaptak, kik ő vélek telyesen megegygyeztek abban, hogy a' Választási Törvény változás nélkül fenn tartattassék. Láttuk a' folyó 1819-dik esztendőnek elején, hogy Marquis Barthelémy a' maga nagyon híres jóvallását ezen törvénynek megváltoztatása eránt a' Pairkamara' elejébe terjesztette, 's az által nem csak hogy mind két kamarákban azon fontos vetekedéseket okozta, mellyek által az ő jóvallása visszavetett, hanem, hogy a' Király a' maga 1819-ben Mártz. 5-dikén kiadott Rendelése által a' Pairek' kamarájának állapotján nagy változtatást tett, 's a' sok és nagyon Ultra-Pairek közzé sok Miois-
terialis és Liberális gondolkodású Paireket tett. Végezetre mostan azt látjuk, hogy az eddig volt Ministerek közzül hárman (Decazes, Deserre, és Portal), kik közzül az első azt, hogy 1818-ban

Decemberben, a' Politziai Ministerségnek megszünése után, mellyet ő addig viselt, Belső Ministerré lehetett, 's az után 1819-ben tavaszon mind hárman, azt, hogy a' Ministériumban megmaradhattak, annak köszönték, hogy a' Választási Törvényt védelmezték — az ezen 1819-dik esztendőbeli választásnak resultatumától (hogy majd mind Liberálisok választottak) megijedvén 's talám még egyéb környülállások által is nogattatván, a' Ministeri tanátsban a' Választási Törvénynek megváltoztatását jóvallották, melynek az előbbeni változással éppen ellenkező következése leve, a' tudniillik, hogy most azoknak a' Ministereknek kelle kilépni, kik a' Választási Törvénynek mostani állapotjában való megtartatását jóvallották — 's a' kik közzül kettőnek ugymint Desollesnek és Sant-Cyrnek helyébe most éppen azon Ministerek léptek-be ismét a' Ministeriumba, a' kik 1818-ban azért estek vala ki, hogy pártját fogták azon törvénynek. Ezek Pasquier és Louis. A' harmadik új Minister, Latour-Maubourg, még ugyan soha ki nem nyilatkoztatta, hogy mitsoda itélettel legyen a' Választási Törvény eránt, de kétség kívül magát egyedül ő se fogja kitenni érette. Pasquier ről azt erőssítik, hogy már még tavaly őszön egy irást adott-be a' Királynak, melyben elejébe terjesztette, hogy a' Constitúzionális Monárhianak állandósága egyedül attól legyen felfüggesztetve, ha az eddig gyakorlásban volt Választási Törvényen változások tétettetnek. Az tehát már kétségbe se' hozattathatik, hogy a' Végrehajtó Hatalomban, a' Királyi Tanátsban, egy Vizszafelévaló-lépés esett; odalépett vizsza a' dolog, a' hol 1818-ban, az őszi hónapokban volt, melynek akár mi következése legyen, most legalább van benne annyi jó, hogy az eddig való bizantalankodásnak véget vetett. Nem soká

elválík, hogy mitsoda systemát fog a' Ministérium felvenni, 's hogy ezen első nagy vizszalépést fogják-é több hasonlók is követni. Gróf Decazesnek Fő Ministerségre lett emeltetését a' mi illeti, ezt valami igen nagyon szembetünődolognak senki se' tarthatja, minthogy ha névvel nem is, de valódiképpen eddig is a' volt ő."

Nagy Britannia.

Summázat az Anglus levelekből:—
A' Régens Princz Okt. 18-dikán estve a' Parlamentumnak 23-dikban lejendő kinyitására nézve Londonba megérkezett. — Baronet B o o r d e t, annak módja szerént kezéhez kapta már azon jelentést, melly által tudtára adatik, hogy ötöt a' Kir. Fő Prokurátor megperli azon leveléért, mellyet a' Westminsteri Választókhoz iri. S w a n nevű Urat tizenkét hónapi tisztességes fogságra ítélte a' Kir. Törvénszék a' Választók' megrontásáért, éppen azon bünért, a' mellyért Lopez Manasét két esztendei fogságra ítélte. Kérdés, hogy miért volt ahoz oly kedvező, 's ehez ily kemény? Azért, mert Lopez 35 Választó embereknek adatott Bankónotákat, hogy reá voksoljanak, Swan pedig csak egy adóssának adott vizsza egy régi Bankónotát, 's éppen ezen háladatlan állott elő ellene, mint tanú. — A' Bathi Loyalis gyűlés nem szerkeztetett össze a' maga nyilatkoztatására, mellyet a' Régens Princzhez intézett, 8 napok alatt 800-nál több aláírókat, holott a' város' lakosainak száma 38,000-re telik. Hanem megjegyzést érdemel az, hogy a' fél zsoldon lévő tiszték mind aláírtak.

Devonshirében is készítettek ily Loyalis nyilatkoztatást. Hanem azok közt, a' kik magokat ezen Grófságban a' Radikális gondolkodás által ezen gyűlésben

megkülömböztették, legszembetűnőbb volt Lord Chinton, a' ki úgy nyilatkozta ki magát, hogy ő telyességgel nem tselekedheti azt, hogy a' loyális módon tartódó népgyűléseket kárhoztassa. (Ezek a' Morning-Chronicléből való summázatok valának). — Egy más közönséges levélben ily megjegyzések fordulnak elő a' Reformálás' munkájiról: —

„A' Reformálódásra való vonszódás, melly az aljas nép közt vette származását, mint látszik, naponként jobban jobban gyarapodik a' főbb rendűek között is: azzal a' külömbséggel, hogy ezek minden módon iparkodnak elkerülni az arra való alkalmatosságot, hogy tsak távolról is láttassanak Huntal valami egygyesületben lenni. Gróf Albermale, midőn nem régen a' Norfolkki Grófságbeli népgyűlésen beszédet tartott, nyilván kimondotta, hogy ő bizonyos célzással jelenti azt: Hogy az az ügy, melynek ő pártját fogja, nem a' Hunt' ügye, hanem a' népé, a' Constitutziójé. — Egyébránt pedig (ezen kifejezések is eléfordultak a' nevezett Gr. beszédében): — „Azon 28 esztendő alatt, hogy én a' politikai életre kiléptem, semmi olyan történetet nem láttam, melly a' népet a' támodásra jobban gerjesztette volna, mint a' múlt Augustus' 16-dikán a' Manchesteri polgári lovasság elvételmedése. Midőn azt látom továbbá, hogy oly tisztas emberek letétetnek, mint Fitzwilliam, a' ki egyéb bünt nem tett, annál, hogy egy szabad özsze gyülekezésre való engedelmet a' maga aláírása által megerőssített, 's midőn armádánknak 10 ezer emberekkel lett megerőssítettését is megfontolom, meg kell vallanom, hogy azt tartom, hogy az efféle eszközök azok, a' mik azt a' revolutziót elhozzák, a' melytől félünk. Mi, a' véllem egyformálog gondolkozók, nem vagyunk a' revolutziós princípiumok' oltalmazóji; azok azok,

lik az olyan erőszakos eszközöket oltalmaznak, a' milyent p. o. Manchesterben elővétettek.“ — Ezen beszédét azzal a' jóvallással rekesztette-be az Orátor Gróf, hogy kérni kell a' Princzet, hogy Ministerei által oly engesztelési eszközöket vétesse elő, mellyek által az egygyesség és békesség a' Korona és Nép közt helyreálltassék. Ezen Norfolkki gyűlésben a' fő nemesség 's fő papság közzül számosan özsze tsatolták magokat a' Gróf Albermale részeseivel, melly, mint ezen Londoni újságlevél megjegyzi, azt a' tanuságot adta e' Ministereknek, hogy magokat a' Manchesteri történetek' törvényes megvisgáltatásának ne szegezék ellene, és ne kívánnyák a' Parlamentumtól azt, a' mit, mint a' híre volt, eleintén akartak, hogy határozatassék meg, hogy azok, kik a' Manchesteri történeteknek okozóik voltak, büntelenek legyenek. (Az ily határozásnak a' Parlamentumi szollás szerént, *Indemniti Bill* a' neve). — Azt is hiszik némelleyek, így folytatja szavait az író, hogy a' Ministerek, tsak a' Grenville' és Grattan' részén lévő képviselőket a' magok' részekre megnyerhessék, a' Romai Catholicus valláson lévők emanczipáltatásának se' fogják magukat többé ellene szegezni. De kérdés' hogy megmaradhatnak-e meg így is a' magok helyeiken, kivált, ha, mint híre van, azért, hogy ők a' Catholicusok' emanczipáltatásában megegygyezzenek, részéről azt találják kívánni, hogy a' Grenville' és Grattan' részeseik is egygyezzenek-meg vellek a' Habeas Corpus Aktának felfüggesztetésében.“

* * *

Nem kevésé magára vonta a' figyelmet az a' népgyűlés, mellyet a' *Radikálisok* Nov. 15-dik napján a' Lancasteri Grófságban Burnleyben tartottak, 's a' melyre a' környéki helységekből 's

városokból, közel 50 ezer emberek, zászlókkal, szabadsági sipkákkal, zsidákkal, pistolyokkal 's egyéb effélékkel, és katonai harsogó muzsikával gyülekeztek össze. Az úgynevezett Hastings (a' dészkákából 's gerendákhól készült oráló alkotmány) a' várostól fél mértföldnyi távolságra, a' Preston felé menő országút mellett volt felállítatva. Valami 30 emberek mentek fel reá, kik közt volt Knight John nevű, mint Elölülő, a' fején veres sipka lévén. Az ő zászlójikon ily irások olvastattak: Szabadság vagy Halál! és, Fitzwilliám 's a' Yorki több Reformálók! Itt is néhány jóvallások határozottak-meg, mellyek között volt az is: Hogy Hunt és Jonston a' Régens Princzhez menvén, annak kérelmet nyujtsanak-be személyesen, mely által adattassék tudtára, hogy, ha a' Parlamentum a' nemzet' szabadságát illetni mérészli, ez az Országban közönséges öszszegyülekezésre való jeladásnak fog tartatni. A' tanátskozásnak végződése után két részre oszlott a' gyűlés, 's azok kiknek pistollyok volt, azt a' levegőbe kilőtték, 's ezzel mindenek csendességgel elszéledtek.

„A' Ministeri Kurir is megemlítvén, hogy ezen népgyűlés egyebek közt azt is meghatározta, hogy Gróf Fitzwilliámhoz, Sir Bourdethez, Hertzeg Norfolkhoz, Májor Cartwrigthez, Woolerhez, és Cobbethez köszöntéseket intézzen, nevetve oda veti ezen szavakat is: „Örvendhetnek Herczeg és Gróf Uraimek, hogy ily társaságba jutottak, a' milyen a' Wooleré és Cobbeté!“

Manchesterben estvéli Nov. 10-dikén 11 órakor, mikor a' nép a' theátrumról kijött, Nadinra, a' Politziai tisztre, reá lőttek. A' golyobis a' kalapját által lyukasztotta. A' ki a' bűnöst bejelenti, 5000 for. jutalmat fizet neki a' Magistrátus.

* * *

A' Régens Princz Nov. 25-dikán kinyitotta a' Parlamentum' üléseit, ily beszédet intézvén a' két ház' öszszegyülekezve lévő tagjaihoz: —

„*Lordjaim és Uraim!* Kéntelen vagyok ismét nagy keserűséggel jelenteni, hogy a' Király ő Felsége' betegeskedése még tart. Fájlalom, hogy kéntelen voltam az esztendőnek ezen részében öszszehivattatni Uraságtokat, minthogy azok a' lázzasztó mesterkedések, mellyek az Orzágnak némelly manufaktúrákkal bővölködő kerületeiben ily régen folytattának, azolta, hogy Uraságtok a' Parlamentumba utóbbszor öszszegyülekezve valólanak, még nagyobb erővel és iparkodással folytatódának, 's oly lépésekre vezérlették a' mesterkedőket, a' mellyek a' közönséges csendességgel 's az industriából élő lakosoknak békességes életjékel fenn nem állhatnak, mivelhogy oly indulatot nyilatkoztatnak-ki, a' melly ezen Orzágnak Constituizioját ellenségesen fenyegeti, 's nem tsak azoknak a' politikai intézeteknek, mellyek eddig ezen Orzágnak kevélységére 's bátorságára szolgáltak, hanem minden tulajdoni jusoknak 's a' Státusban fennálló rendnek felforgattatásokra is czéloznak. Megparantsoltuk, hogy ezen tárgy eránt terjesszék Uraságtok elejébe a' szükséges magyarázatokat; és én elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom az Uraságtok közvetetlen figyelmének szorgatva ajánlani, hogy oly eszközöknek megfontolását vegyék elő, mellyek megkivántathatnak arra, hogy az a' systema semmivé tétethessék 's elnyomattathassék, a' melly, ha hathatós gáta nem tétetnek elejébe, a' nemzetnek elkerülhetetlen zavarodást és veszedelmet fog okozni. —

„*Alsó Házbéli Uraim!* A' jövő esztendőre való költségek' felszámlálása Uraságtoknak elejébe terjesztetett. Annak szükséges volta, hogy az ő Felsége'

alattvalójinak élete és tulajdona megoltalmaztassék, engem' arra kényszerítetek, hogy a' katonák' számát egy kevés-sel szaporítsam: de nem kételkedek azon, hogy úgy itélnek az Urak, hogy az ezen tekintetben tétetett intézetek az országnak legkevesebb terheltetésével estek-meg. Ámbátor Státusunk' jövedelmei a' Parlamentum' utóbbi üléséitől fogva némünemü ingadozást szenvedtek is: tsakugyan megnyugtatósomra szolgál az, hogy jelenthetem, hogy már most ismét jobbulni látszanak. Mannfokturáinknak némelly ágaiban néminemü tsonkulás ural-kodik 's nagyon fájlalom, hogy az innét következő inség azokon fekszik, a' kik éppen ezekből élnek: hanen ezen tsonkulásnak nagyobbadon azon fogyalkozásokból kell szármozni, mellyek más országokban vagynak, és én valóban reménlem, hogy ezen bajlodásunk hamar el fog enyészni. —

„*Lordjaim és Uraim!* Folyvást legkötelesebb bizonyossátévő tudósításokat veszek az idegen Hatalmasságok-

tol az ő ezen ország eránt viseltető barátságoik felől. Valóban ohajtom, hogy ezen békességes időt arra használhassuk, hogy belső boldogságunk bátorságossá tétetődjék 's előmozdittassék: hanem ezen czélnak szerentsés tárgyaztathatása egyedül tsak a' belső csendességnek megoltalmaztathatásától van felfüggesztetve. Legmeghittebb bizodalman' helyheztetem a' nép' nagy *massájának* jó indulatjába: hanem, Uraim! valamint közönségesen úgy különkülön minnyájtok' legnagyobb vigyázósága 's iparkodása kívántatik arra, hogy az áruló és istentelen tudományok meggátoltattassanak, 's hogy az ő Felsége minden rendű alattvalójinak elméjikke benyomattassék az, hogy mi annak az isteni segedelemnek és oltalomnak megmaradását, melynek ezen Ország mind eddig ily megkülömböztetéssel való részese volt, egyedül tsak a' Religió' principiumainak gyakorlátától 's meg altól várhatjuk, ha magunkat a' törvényes Hatalomnak igasságosan alája vetjük.“

Jelentés. — Azon Ujságleveleknek, mellyeket Bétsből rendelni lehet, közönséges laistroma még közönségéssé nem tétettétvén, még eddig mi se' adhattuk-ki a' *Magyar Kurirt* illető Herdetést: annyit azonközben előre megemlithetünk, hogy ennek árra a' jövő 1820-dik esztendőben is, egész esztendőre 28 — félre 14 forint marad. A' jövőpénteken vagy kedden többet.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Dec. 3-dikán 250 — 4-dikén 250 — 6-dikán 250 — forintot.

Jobbitások. — A' XLV. számú Kurirban a' 35-dik levél-lap' 2-dik hasábján a' legalsó sorban, ezen nagyon szembetünő hibát 3,250-re méltosassanak tisztelt Olvasojim elképpen megigázítani: 3 milliora és 250 ezerre telik.

Ugy a' következő lapon, a' külömbkülömb vallásu lakosok' felszámlálásában, az első sorból ki kell hagyni ezt, Protestánsok, hogy így maradjon: A' *Romai Catholicusok.* — Végezetre az utolsó levél-lapon a' Csóri tudósítás' végén ezen szóban Jó, az I helyet J betüt kell tenni.

Mindjárt alább nem árt ebben is: Lollíhoz, ket jobb L. L. betüt tenni.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesti Tudósításokból Decemb. 1-ső napjáról: —

„Felséges rendelés által a' Pesti Kir. Universitásnál, a' mirát boldogultt nagy emlékezetü Mária Theresia planumában foglaltatik, a' Tudománybéli Karokhoz a' Directorok ismét béhozattatnak. Az Orvosi iudományhoz ugyan már ez előtt több esztendővel Kir. Tanácsos, Pfisterer András Ur Directornak rendeltett; most pedig újjabb Kir. rendelés által Királyi Tanácsos Demén Antal Ur, nyugodalomban lévő egykori Törvényt Tanító, a' Törvényes Karhoz; Philosophiai Karhoz pedig Nagy Tiszteletü Tudós Szüts István Ur, Directorokká nevezettek, 's az utóbbi egyszer'smind az eddig ditsősségessen viselt Philosophiai Professorságtól felmentetvén, nyugodalomra tétetett.“

„Dítszeretes szokása az a' Magyar Universitásnak, hogy elhunyt Tagjainak emlékezetét Halotti inneppel, 's magasztaló szomorú beszéddel tisztelje. — Illy inneplés iartatott November 25-iken az Universitásnak nagy palotájában Méltóságos Petrovits József Ő Császári Királyi Felsége Udvari Tanácsossának, a' Felséges Septemvirális Tábla Assessorának, és a' Magyar Királyi Universitás Vice-Præsesének emlékezetére, a' midőn Tekintetes Markovits Pál Ur a' Törvényeknek Doctora, több Nemes Vármegyéknek Assessora, és ezen Universitásnál a' Természet Törvényének, a' Polgari közönséges Törvénynek, és a' Nemzetek Törvényének nyilvánvaló Királyi Tanítója, jeles ékessenszólással előadta a' boldogultnak a' tudományok eránt tett

jeles érdemeit, 's mint ugyan egykori Universitásbéli Professornak, 's tudós Irónak ditsősséges emlékezetét elfelejtetlenné tette, azon bölts mondás szerint: Vivitur ingenio, cetera mortis erunt. —

* * *

Végezete ugyan ezen Tudósításokból azon Csóri betses tudósításnak, melly a' XLV-dik M. Kurir' utolsó levele' lapja' 1-ső hasábján felbemaradtott: —“

„A' Nagylelküségről, a' szíves indulatnak tselekedettel való meghizonyításáról, mellyeknek Templomunk készítése ideje alatt, sok száz próbáit adták a' mi nagy tekintetü 's lelkü. kegyes földes Uraink, megtetéző újabb bizonyágot adtak most, midőn Mélt. Cs. K. Kamrás a' Tek. Nemes Vármegye sok érdemekkel tündöklő első Al Ispánya Szolga-Egyházi Marich Dávid kegyes Földes Uraságunk által a' jelenlévő Tisztel. Papi Chorus ezen nevezetes innepi napnak környülállásihoz képest gazdagon megvendégeltetett. Minden örömünknek 's forró kívánságunknak summájá ez: Éljen a' mi Felséges Királyunk; kinek kegyelmes igazgatása alatt a' békesség és atyafiui szeretet egymást tsókolgatják, a' Jésus mennyei tudománya virágzik, 's épülnek azok a' szent helyek, mellyekben az, a' jó lelkeknek örömeire prédikaltatik!!! Éljenek a' mi kegyes Földes Uraink, kik a' Jésus Ekklesiájának igaz Zorobábeleji!!! Éljenek a' mi fáradhatatlan Lelki-Pásztoraink, kik mint az Urnak Mósessei kegyes peldaadásokkal, és idvességes tanításokkal mennek ki és bók a' Jésus nyájja előtt! —“